

Počet zmínek: 1

Online: 1

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Online 1

Netypická hvězda. Prvorepublikový požitkář a podnikatel Hugo Haas uspěl i v Americe

[přejít na web](#), [zobrazit sken](#)

Online, Datum publikace: 18.02.2026 19:49, Datum importu: 19.02.2026 6:11, Zdroj: aktualne.cz, Autor: Martin Pleštil, Periodicita: Denně, Provozovatel: Economia, a.s., Země: CZ, AVE: 20 000 Kč, GRP: 4,94, OTS: 445 034, Měsíční návštěvnost: 20 358 309, RU/den: 445 034, RU/měsíc: 3 060 970

Před 125 lety se v Brně narodil herec Hugo Haas – svérázný umělec, k jehož významu, přístupu k tvorbě i průběhu kariéry bychom v dějinách tuzemské kinematografie jen těžko hledali ekvivalent.

O Hugovi Haasovi bylo napsáno již několik monografií. Většina z nich jde po stopách osobního života a faktografii, v časopisech a bulváru se ročně urodí hned několik recyklovaných článků, které rozebírají kokainové historky, vyzdvihují jeho bonvivánský styl a řeší milostné pletky. To je obecný a bohužel stále přetrvávající nešvar takřka všech portrétů prvorepublikových hvězd. A Haas byl jednou z těch největších. Po jeho raketovém kariérním nástupu jej dobový tisk považoval za největší konkurenci oblíbeného Vlasty Buriana.

Haas (podobně jako téměř všichni herci té doby) vzešel z divadelních prken, studoval v Brně na tehdy čerstvě vzniklé konzervatoři. Prošel **Národním divadlem** v **Ostravě**, Vinohradským divadlem a roku 1930 zakotvil v angažmá **Národního divadla**. Tehdy mu bylo skoro třicet let a do souboru přišel v rámci generační obměny iniciované tehdejším vedením. V polovině 20. let si zahrál v několika němých filmech, jeho talent opírající se o vypilovanou práci s (nejen) drmolivým jazykem a poťouchlostí však mohl plně využít až s nástupem zvuku.

Film byl v té době intelektuálním a hlavně divadelním prostředím považován za rychlokvašnou zábavu. Když se ale v první polovině 30. let začalo objevovat více adaptací literárních předloh a vážných dramát, kinematografie získala na prestiži a především nabídla pro divadlem cepované herce širokou paletu příležitostí. Herecké hvězdy byly těmi nejdůležitějšími tahouny při propagaci filmů.

V kůži ironických starých mládenců

Průlomovou se pro Haase stala adaptace humoristické knihy Karla Poláčka Muži v offsidu (1931). Haas roli fotbalového fanatika pana Načeradce získal na přímluvu Poláčka. Položil zde základy populární typologie postav, které dalších bezmála deset let ztvárňoval. Šlo o staré mládence, trochu nerudné, trochu cynické a hodně ironické, byť nikdy ne tzv. na sílu. Haas ztvárňoval v něčem tragikomické figurky, jež neustále tak trochu bojují samy se sebou a okolí zásobují kondenzovanou a třeskutě humornou frustrací.

Disponoval strhujícími rétorickými schopnostmi s neobvyklou hravostí, jež dokázal precizně odstínit i nuancovat. Ovládl (a v určitém ohledu i definoval) možnosti tehdejší konverzační komedie. Spoustu dialogů si upravoval a velmi záhy se přirozeně začal uplatňovat i jako scenárista. Stejnou měrou však vynikal i v situační komice a vizuálních gazích, jeho projev byl však vždy krotký, lidský a uzemněný. Šlo o velký kontrast v porovnání s excentricky rozmáchlým, pitvořivým a „tajtrlíkujícím“ Burianem. Haas do filmu vnesl umírněný humor, který vynikal sebereflexí a nepovýšeneckou inteligencí v propojení s univerzální cynickou reflexí různorodých životních trápení. Hrál postavy rozličného věku. Typické pro něj bylo využívání všech možných knírů i brýlí.

Své nejlepší filmy natočil s režisérem Martinem Fričem, jenž dokázal mistrně podtrhnout herecké přednosti jednotlivých hvězd. Nejvíce fascinující je jejich společná komedie Život je pes (1933), která je narativně důmyslně vystavěným filmem, jenž pulzuje rozpustilou energií a širokou paletou přístupů ke tvorbě humoru. Navíc postava, která je natolik nešikovná, že nezvládne spáchat ani sebevraždu, je pro Haasův přístup ke komedii příznačná. Film tehdy

mimochodem vyvíjeli na vlastní pěst, dlouho hledali producenty i distribuci. To svědčí o Haasově na tu dobu (pro herce) neobvyklém nasazení.

Film ho okouznil a byl ochoten pro něj riskovat

Většina herců tehdy film brala především jako nadstandardní přivýdělek, pro umělecké snahy a prestiž však divadlo zůstávalo tou primární platformou. Z dobových pramenů navíc víme, že honoráře vyplácené (nejen) zmíněným **Národním divadlem** byly značně podhodnocené (jak málo jsme se od té doby posunuli). Natáčení bylo pro řadu umělců nutností. Principálové Oldřich Nový a Vlasta Burian pak díky enormní filmové popularitě dokázali propagovat vlastní divadla. Hugo Haas byl jiný.

Díky zachovalé korespondenci víme, že svou divadelní kariéru pro tvorbu filmů několikrát riskoval. Od začátku tehdy nové médium vnímal jako umělecky rovnocennou a možná i rozmanitější disciplínu. Kinematografie ho podněcovala, nebral ji jako formu rychlého výdělku. I proto jeho paralelní a posléze i režijní filmová dráha dávají jasný smysl, stejně jako nebojácná snaha prorazit v zámoří. Ve 30. letech hrál bezmála ve třiceti filmech, u spousty z nich šlo o komediální divácké hity.

Jen namátkou: Muži v offsidu byli 3. nejnavštěvovanějším filmem roku 1931, Madla z cihelny a Okénko 2. a 3. nejnavštěvovanějším snímkem roku 1933, Tři muži ve sněhu 3. nejnavštěvovanějším v roce 1936 a jeho vrcholné dílo Bílá nemoc, které i režíroval, obsadilo 9. místo návštěvnosti roku 1937. Bílá nemoc je nadčasová a dodnes atraktivní nejen díky svému tématu, ale i díky stylistickým řešením. Haasova ústřední role doktora Galéna, kterého hrál i na divadle, zůstává pravděpodobně jeho vůbec nejpronikavější.

Vyhazov z Národního a podnikání za oceánem

Haas byl židovského původu, a ačkoli se nikdy jako ortodoxní žid neprezentoval, ruku v ruce s narůstajícími fašistickými tendencemi se setkával s antisemitskými výpady. Byl liberál, své názory dával v tisku najevo, navíc často ztvárňoval židovské postavy. Aluze obsažené v Bílé nemoci mu rovněž přitížily a v únoru roku 1939 byl z **Národního divadla** vyhozen. Začátkem dubna emigroval. Zakotvil v Americe, kde se ve 40. letech začal objevovat na divadelních scénách ve vedlejších rolích cizinců.

I když většina her nebyla úspěšná, tisk Haase chválil. Záhy se uchytil jako představitel vedlejších figur v různorodých žánrových filmech. Hollywood na konci 40. let procházel transformací. Došlo k průmyslové restrukturalizaci. Haas se pustil do podnikání a založil si vlastní produkční společnost. Filmy často platil z vlastní kapsy, sám režíroval, psal a hrál. Umělecké disciplíny neustále přizpůsoboval dobovým trendům, zároveň si však musel zachovat určitou úroveň evropské exotiky.

Přestože turbulentní doba jeho podnikatelské snahy nakonec převládala, ve filmovém průmyslu se dokázal udržet takřka deset let. Byl součástí potřebné a mimořádné zajímavé skupiny tvůrců na hollywoodské periferii. Jeho nejúspěšnějším filmem se v zámoří stala adaptace Hlídače č. 47, kde skloubil melodramatické tendence s noirovou estetikou a poptávkou po krimi. Jeho fascinující americké štaci se odborně věnuje průkopnická publikace Milana Haina Hugo Haas a jeho (ne)americké filmy.

Z Ameriky se Haas vrátil v 60. letech a dožil v Rakousku, kde v prosinci roku 1968 zemřel. S ohledem na dějiny tuzemské kinematografie je nesmírně pozoruhodnou osobností. Šlo o profesního svéráze, jenž dokázal vytušit dobovou poptávku a své role osobitě vyšperkovat. Na potřebnou analytickou revizi jeho obrazu a díla stále ještě čekáme. A že je co objevovat. Prozatím si však bohatě vystačíme s filmy, jejichž hořce vtipná lidskost je stále živá.

Hugo HAAS, Lída BAAROVÁ
ČTK /

Netypická hvězda. Prvorepublikový požitkář a podnikatel Hugo Haas uspěl i v Americe

[Martin Pleštil](#) před 2 hodinami

Sdílet

Před 125 lety se v Brně narodil herec Hugo Haas – svérázný umělec, k jehož významu, přístupu k tvorbě i průběhu kariéry bychom v dějinách tuzemské kinematografie jen těžko hledali ekvivalent.

Hugo Haas jako docent Johánek a Lída Baarová v českém filmu režiséra Vladimíra Slavínského *Okénko* (1933). Foto: Profimedia

O [Hugovi Haasovi](#) bylo napsáno již několik monografií. Většina z nich jde po stopách osobního života a faktografii, v časopisech a bulváru se ročně urodí hned několik recyklovaných článků, které rozebírají kokainové historky, vyzdvihují jeho bonvivánský styl a řeší milostné pletky. To je obecný a bohužel stále přetrvávající nešvar takřka všech portrétů prvorepublikových hvězd. A Haas byl jednou z těch největších. Po jeho raketovém kariérním nástupu jej dobový tisk považoval za největší konkurenci oblíbeného Vlasty Buriana.

Haas (podobně jako téměř všichni herci té doby) vzešel z divadelních prken, studoval v Brně na tehdy čerstvě vzniklé konzervatoři. Prošel Národním divadlem v Ostravě, Vinohradským divadlem a roku 1930 zakotvil v angažmá Národního divadla. Tehdy mu bylo skoro třicet let a do souboru přišel v rámci generační obměny iniciované tehdejším vedením. V polovině 20. let si zahrál v několika němých filmech, jeho talent opírající se o vypilovanou práci s (nejen) drmolivým jazykem a potouchlostí však mohl plně využít až s nástupem zvuku.

Film byl v té době intelektuálním a hlavně divadelním prostředím považován za rychlokvašnou zábavu. Když se ale v první polovině 30. let začalo objevovat více adaptací literárních předloh a vážných dramát, kinematografie získala na prestiži a především nabídla pro divadlem cepované herce širokou paletu příležitostí. Herecké hvězdy byly těmi nejdůležitějšími tahouny při propagaci filmů.

V kůži ironických starých mládenců

Průlomovou se pro Haase stala adaptace humoristické knihy Karla Poláčka *Muži v offsidu* (1931). Haas roli fotbalového fanatika pana Načeradce získal na přímlovu Poláčka. Položil zde základy populární typologie postav, které dalších bezmála deset let ztvárňoval. Šlo o staré mládence, trochu nerudné, trochu cynické a hodně ironické, byť nikdy ne tzv. na sílu. Haas ztvárňoval v něčem tragikomické figurky, jež neustále tak trochu bojují samy se sebou a okolí zásobují kondenzovanou a třeskutě humornou frustrací.

Disponoval strhujícími rétorickými schopnostmi s neobvyklou hravostí, jež dokázal precizně odstínit i nuancovat. Ovládl (a v určitém ohledu i definoval) možnosti tehdejší konverzační komedie. Spoustu dialogů si upravoval a velmi záhy se přirozeně začal uplatňovat i jako scenárista. Stejnou měrou však

vynikal i v situační komice a vizuálních gázích, jeho projev byl však vždy krotký, lidský a uzemněný. Šlo o velký kontrast v porovnání s excentricky rozmáchlým, pitvořivým a „tajtrlíkujícím“ Burianem. Haas do filmu vnesl umírněný humor, který vynikal sebereflexí a nepovýšeneckou inteligencí v propojení s univerzální cynickou reflexí různorodých životních trápení. Hrál postavy rozličného věku. Typické pro něj bylo využívání všech možných knírů i brýlí.

Jaroslav Vojta a Hugo Haas jako pan Načeradec ve filmu Muži v offsidu (1931).Foto: AB Film

Své nejlepší filmy natočil s režisérem Martinem Fričem, jenž dokázal mistrně podtrhnout herecké přednosti jednotlivých hvězd. Nejvíce fascinující je jejich společná komedie Život je pes (1933), která je narativně důmyslně vystavěným filmem, jenž pulzuje rozpustilou energií a širokou paletou přístupů ke tvorbě humoru. Navíc postava, která je natolik nešikovná, že nezvládne spáchat ani sebevraždu, je pro Haasův přístup ke komedii příznačná. Film tehdy mimochodem vyvíjeli na vlastní pěst, dlouho hledali producenty i distribuci. To svědčí o Haasově na tu dobu (pro herce) neobvyklém nasazení.

Film ho okouznil a byl ochoten pro něj riskovat

Většina herců tehdy film brala především jako nadstandardní přivýdělek, pro umělecké snahy a prestiž však divadlo zůstávalo tou primární platformou. Z dobových pramenů navíc víme, že honoráře vyplácené (nejen) zmíněným Národním divadlem byly značně podhodnocené (jak málo jsme se od té doby posunuli). Natáčení bylo pro řadu umělců nutností. Principálové Oldřich Nový a Vlasta Burian pak díky enormní filmové popularitě dokázali propagovat vlastní divadla. Hugo Haas byl jiný.

Díky zachovalé korespondenci víme, že svou divadelní kariéru pro tvorbu filmů několikrát riskoval. Od začátku tehdy nové médium vnímal jako umělecky rovnocennou a možná i rozmanitější disciplínu. Kinematografie ho podněcovala, nebral ji jako formu rychlého výdělku. I proto jeho paralelní a posléze

i režijní filmová dráha dávají jasný smysl, stejně jako nebojácná snaha prorazit v zámoří. Ve 30. letech hrál bezmála ve třiceti filmech, u spousty z nich šlo o komediální divácké hity.

Jen namátkou: Muži v offsidu byli 3. nejnavštěvovanějším filmem roku 1931, Madla z cihelny a Okénko 2. a 3. nejnavštěvovanějším snímkem roku 1933, Tři muži ve sněhu 3. nejnavštěvovanějším v roce 1936 a jeho vrcholné dílo Bílá nemoc, které i režíroval, obsadilo 9. místo návštěvnosti roku 1937. Bílá nemoc je nadčasová a dodnes atraktivní nejen díky svému tématu, ale i díky stylistickým řešením. Haasova ústřední role doktora Galéna, kterého hrál i na divadle, zůstává pravděpodobně jeho vůbec nejpronikavější.

Vyhazov z Národního a podnikání za oceánem

Haas byl židovského původu, a ačkoli se nikdy jako ortodoxní žid neprezentoval, ruku v ruce s narůstajícími fašistickými tendencemi se setkával s antisemitskými výpady. Byl liberál, své názory dával v tisku najevo, navíc často ztvárňoval židovské postavy. Aluze obsažené v Bílé nemoci mu rovněž přitížily a v únoru roku 1939 byl z Národního divadla vyhozen. Začátkem dubna emigroval. Zakotvil v Americe, kde se ve 40. letech začal objevovat na divadelních scénách ve vedlejších rolích cizinců.

Romantickou komedii Born to Be Loved (1959) Hugo Haas nejen režíroval a napsal k ní scénář, ale také si v ní zahrál roli učitele hudby, profesora Braunera. Foto: Profimedia

I když většina her nebyla úspěšná, tisk Haase chválil. Záhy se uchytil jako představitel vedlejších figur v různorodých žánrových filmech. Hollywood na konci 40. let procházel transformací. Došlo k průmyslové restrukturalizaci. Haas se pustil do podnikání a založil si vlastní produkční společnost.

Filmy často platil z vlastní kapsy, sám režíroval, psal a hrál. Umělecké disciplíny neustále přizpůsoboval dobovým trendům, zároveň si však musel zachovat určitou úroveň evropské exotiky.

Přestože turbulentní doba jeho podnikatelské snahy nakonec převálcovala, ve filmovém průmyslu se dokázal udržet takřka deset let. Byl součástí potřebné a mimořádné zajímavé skupiny tvůrců na hollywoodské periferii. Jeho nejúspěšnějším filmem se v zámoří stala adaptace Hlídače č. 47, kde skloubil melodramatické tendence s noirovou estetikou a poptávkou po krimi. Jeho fascinující americké štaci se odborně věnuje průkopnická publikace Milana Haina Hugo Haas a jeho (ne)americké filmy.

Z Ameriky se Haas vrátil v 60. letech a dožil v Rakousku, kde v prosinci roku 1968 zemřel. S ohledem na dějiny tuzemské kinematografie je nesmírně pozoruhodnou osobností. Šlo o profesního svéráze, jenž dokázal vytušit dobovou poptávku a své role osobitě vyšperkovat. Na potřebnou analytickou revizi jeho obrazu a díla stále ještě čekáme. A že je co objevovat. Prozatím si však bohatě vystačíme s filmy, jejichž hořce vtipná lidskost je stále živá.